ทรัพย์สินทางปัญญาคืออะไร ?

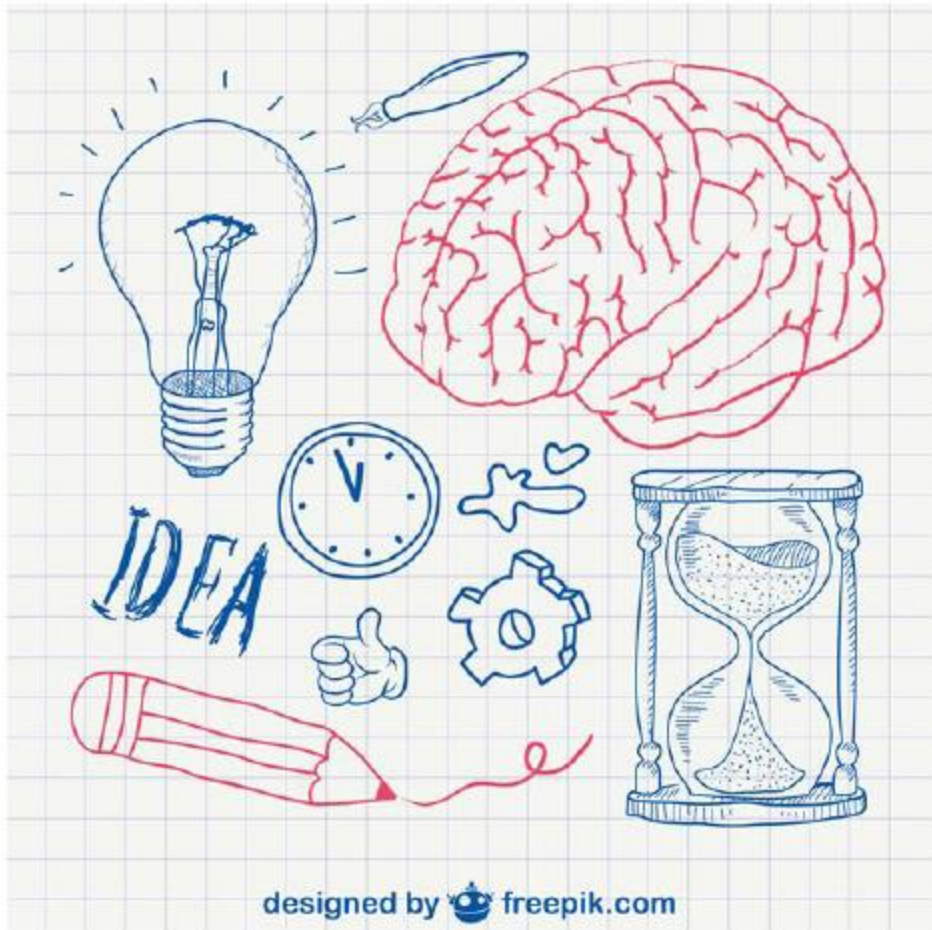

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของ**มนุษย์**

จับต้องได้

จับต้องไม่ได้

ที่มา : ความรู้เบื้องต้น ด้านทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา

IPOP ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Intellectual Property Office of Prince of Songkla University

1. ลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม
2. งานนาฏกรรม
3. งานศิลปกรรม
4. ดนตรีกรรม
5. งานโสตทัศนวัสดุ
6. งานภาพยนตร์
7. งานสิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

2. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์
- อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์)
- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

เครื่องหมายการค้า
- เครื่องหมายการค้า → กระทิงแดง
- เครื่องหมายบริการ → Budget
- เครื่องหมายรับรอง
- เครื่องหมายร่วม

แบบผังภูมิของวงจรรวม

ความลับทางการค้า → สูตรโค้ก, สูตร KFC

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

พันธุ์พืชใหม่ ⋯⋯▸ (กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)[4]

IPOP
ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Intellectual Property Office of Prince of Songkla University

สิทธิบัตร (Patent)

หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อการคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) การประดิษฐ์คิดค้น ออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) หรือผลิตภัณฑ์อรรถประโยชน์ (Utility Model) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด

การได้มาซึ่งความคุ้มครองของสิทธิบัตร

- นำการประดิษฐ์มา ยื่นขอรับความคุ้มครอง และ ได้รับการจดทะเบียน จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เท่านั้น

☞ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

☞ สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (Patent Cooperation Treaty - PCT)

☞ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522

พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522

ประเภทของสิทธิบัตร

พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522 มาตรา ๓

“สิทธิบัตร” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อ**คุ้มครองการประดิษฐ์**หรือ**การออกแบบผลิตภัณฑ์** ตามที่กำหนดในหมวด ๒ และหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

“อนุสิทธิบัตร” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครอง**การประดิษฐ์** ตามที่กำหนดในหมวด ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัตินี้

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Invention Patent)
- สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)
- อนุสิทธิบัตร (Petty Patent)

“การประดิษฐ์” หมายความว่า การคิดค้นหรือคิดทำขึ้น อันเป็นผลให้ได้มาซึ่ง

☞ผลิตภัณฑ์ หรือ → สิ่งที่มีรูปร่าง

☞กรรมวิธีใดขึ้นใหม่ หรือ →

“กรรมวิธี” หมายความว่า วิธีการ กระบวนการ หรือกรรมวิธีในการผลิตหรือการเก็บรักษาให้คงสภาพหรือให้มีคุณภาพดีขึ้นหรือการปรับสภาพให้ดีขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์และรวมถึงการใช้กรรมวิธีนั้น ๆ ด้วย

☞การกระทำใด ๆ ที่ทำให้ดีขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธี

“แบบผลิตภัณฑ์” หมายความว่า **รูปร่าง**ของผลิตภัณฑ์ หรือองค์ประกอบของ**ลวดลาย หรือสี**ของผลิตภัณฑ์อันมีลักษณะพิเศษสำหรับผลิตภัณฑ์ซึ่ง**สามารถใช้เป็นแบบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรวมทั้งหัตถกรรมได้**

สิ่งที่สามารถขอรับสิทธิบัตรได้

มาตรา ๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้ต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ → ไม่เป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว (มาตรา 6)

(๒) เป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น และ → การประดิษฐ์ที่ไม่เป็นที่ประจักษ์โดยง่ายแก่บุคคลที่มีความชำนาญในระดับสามัญสำหรับงานประเภทนั้น (มาตรา 7)

(๓) เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม → สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม รวมทั้งหัตถกรรม เกษตรกรรม และพาณิชยกรรม (มาตรา 8)

ความใหม่ (Novelty) (มาตรา 6)

“ไม่เป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว”

ต้องเป็นสิ่งที่ยังไม่มี หรือไม่.....

- แพร่หลายแล้ว
- ไม่ได้รับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรแล้ว
- ยื่นขอรับสิทธิบัตรเกิน 18 เดือนในต่างประเทศ

ไม่มีการเปิดเผยสาระสำคัญ หรือรายละเอียดไม่ว่าทางใดๆ ก็ตาม ทั้งในประเทศไทยหรือต่างประเทศ

เช่น
- เอกสาร
- สิ่งพิมพ์
- การตีพิมพ์หนังสือ
- การทำเอกสารวิจัยไปมอบให้ห้องสมุด
- การนำออกแสดงหรือการเปิดเผยต่อสาธารณะชน

ข้อยกเว้นไม่เป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว กรณีจัดแสดงโดยหน่วยงานรัฐ

ยกเว้น !!! การแสดงผลงานต่อสาธารณชนซึ่งจัดโดยหน่วยงานของรัฐ
- จัดในประเทศไทย
- ต้องยื่นขอรับความคุ้มครองภายใน 12 เดือน นับตั้งแต่วันออกแสดงผลงาน
- ต้องมีหนังสือรับรอง

“มี” ขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (มาตรา 7)

- ไม่เป็นที่ประจักษ์โดยง่าย แก่บุคคลที่มีความชำนาญในระดับสามัญสำหรับงานประเภทนั้น
- ไม่สามารถคิดหรือทำได้โดยง่าย
- การแก้ไขปัญหาที่ต้องใช้สติปัญญาและเวลานาน
- ให้ผลแตกต่างไปจากเดิมโดยไม่ได้คาดหวังมาก่อน
- เป็นการแก้ปัญหาที่ไม่มีใครแก้ไขได้มานานแล้ว

“ไม่มี” ขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น

- **การนำการประดิษฐ์ที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลง หรือประกอบรวมกัน**
- **การนำเอาส่วนประกอบที่มีหน้าที่อย่างเดียวกันกับส่วนประกอบที่มีอยู่แล้วมาแทนส่วนประกอบดังกล่าว**
- **การเปลี่ยนวัสดุที่แตกต่างไปจากเดิม**
- **การย่อ หรือ ขยายส่วนประกอบ การจัดลำดับส่วนประกอบใหม่แต่ไม่ให้ผลแตกต่างไปจากเดิม เพียงแต่ทำให้สะดวกขึ้นในการประกอบผลิตภัณฑ์**

ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น

การมีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้นต้องบังเกิดผลในด้านการออกแบบและรูปแบบ สูงเป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น แถบสีในยาสีฟันที่เมื่อบีบยาสีฟันออกมาแล้วยังคงเป็นมีแถบสีอยู่ถือว่ามีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น

ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ระยะเวลาสั้น ให้ถือว่ามีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น

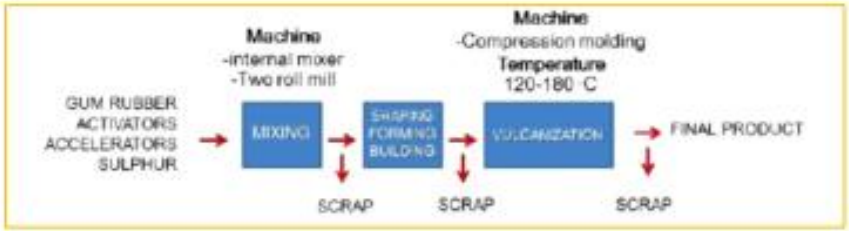

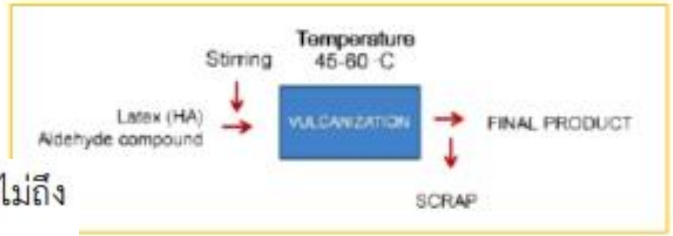

ให้ผลที่น่าทึ่งหรือคาดไม่ถึง (Surprising results) ผลที่น่าทึ่ง หรือคาดไม่ถึง โดยเฉพาะในขอบเขตทางเคมีหรือทางเภสัช ให้พิจารณาดังนี้

-ปริมาณผลิตภัณฑ์ให้ผลผลิตดีกว่า

-ผลิตภัณฑ์ที่ได้สุดท้ายให้ผลดี

-บังเกิดผลในทางเภสัชใหม่

เจ็บหน้าอกเนื่องจากหลอดเลือดหัวใจตีบตัน

แล้วยังพบว่า **ขยายเส้นเลือดที่องคชาต**

IPOP
ศูนย์กรัพย์สินทางปัญญา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สรุปความแตกต่างสิทธิบัตรแต่ละประเภท

สิทธิบัตร (Patent)	อนุสิทธิบัตร (Petty Patent)	สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)
▪ มีความใหม่ ▪ มีขั้นการประดิษฐ์ ▪ สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม	▪ มีความใหม่ ▪ สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม	มีความใหม่ (Novelty) สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม
อายุการคุ้มครอง 20 ปี นับตั้งแต่วันยื่นคำขอรับความคุ้มครอง	อายุการคุ้มครอง 6 ปี ต่ออายุได้ 2 ครั้ง / ครั้งละ 2 ปี นับตั้งแต่วันยื่นคำขอรับความคุ้มครอง	อายุการคุ้มครอง 10 ปี นับตั้งแต่วันยื่นคำขอรับความคุ้มครอง
ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น คือ ไม่เป็นที่ประจักษ์โดยง่ายแก่บุคคลที่มีความชำนาญในระดับสามัญสำหรับงานประเภทนั้น	สร้างสรรค์เทคโนโลยีที่ไม่สูงมาก ไม่ซับซ้อน คิดค้นโดยง่าย	

IPOP
ศูนย์กรัพย์สินทางปัญญา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กรณีที่ไม่สามารถขอรับสิทธิบัตรได้

มาตรา ๙ การประดิษฐ์ดังต่อไปนี้ไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฯ

(๑) จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติสัตว์พืช หรือสารสกัดจากสัตว์หรือพืช

(๒) กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

(๓) ระบบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์

(๔) วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคมนุษย์ หรือสัตว์

(๕) การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี อนามัยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

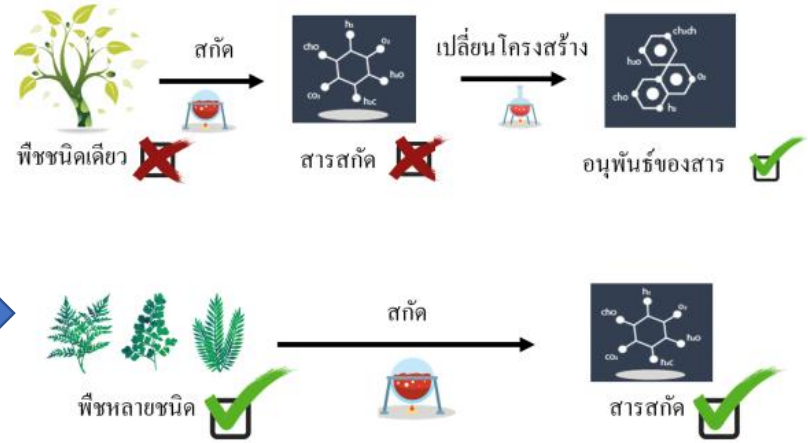

สารสกัดจากพืชสัตว์ไม่สามารถจดทะเบียนได้ แต่หากคิดค้นกรรมวิธีสกัดจากพืชสัตว์หลายชนิดหรือมีการนำสารสกัดมาประดิษฐ์จนเป็นสารใหม่ สามารถจดทะเบียนได้

ผู้ขอรับสิทธิบัตร

มาตรา ๑๐ **ผู้ประดิษฐ์**เป็นผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตร และมีสิทธิที่จะได้รับการระบุชื่อว่าเป็นผู้ประดิษฐ์ในสิทธิบัตร[๘]สิทธิขอรับสิทธิบัตรย่อมโอนและรับมรดกกันได้

การโอนสิทธิขอรับสิทธิบัตรต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน

มาตรา ๑๑ สิทธิขอรับสิทธิบัตรสำหรับการประดิษฐ์ซึ่งลูกจ้างได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยการทำงานตามสัญญาจ้างหรือโดยสัญญาจ้างที่มีวัตถุประสงค์ให้ทำการประดิษฐ์ย่อมตกได้แก่**นายจ้าง** เว้นแต่สัญญาจ้างจะระบุไว้เป็นอย่างอื่น

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ลูกจ้างที่ทำการประดิษฐ์สิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการใช้ วิธีการ สถิติหรือรายงานซึ่งลูกจ้างสามารถใช้หรือล่วงรู้ได้เพราะการเป็นลูกจ้างตามสัญญาจ้างนั้น แม้ว่าสัญญาจ้างจะมิได้เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์

มาตรา ๑๔ **บุคคลซึ่งจะขอรับสิทธิบัตร**ได้ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) **มีสัญชาติไทย** หรือเป็นนิติบุคคลที่มี**สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย**

(๒) มี**สัญชาติของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา** หรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

(๓) มีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยขอรับสิทธิบัตรในประเทศนั้นได้

(๔) มีภูมิลำเนา หรืออยู่ใน**ระหว่างการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมอย่างแท้จริงและจริงจังในประเทศไทยหรือประเทศที่เป็นภาคี**แห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

มาตรา ๓๖ ผู้ทรงสิทธิบัตรเท่านั้นมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ **สิทธิในการผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขายหรือนำเข้า**มาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตร

(๒) ในกรณีสิทธิบัตรกรรมวิธี สิทธิในการ**ใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตร ผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขายหรือนำเข้า**มาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตร

ข้อยกเว้นการใช้สิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่...

(๑) การกระทำใด ๆ เพื่อประโยชน์ใน**การศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของผู้ทรงสิทธิบัตร และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์**อันชอบธรรมของผู้ทรงสิทธิบัตรเกินสมควร

(๒) การผลิตผลิตภัณฑ์หรือใช้กรรมวิธีดังที่ผู้ทรงสิทธิบัตรได้จดทะเบียนไว้ ซึ่ง**ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หรือผู้ใช้กรรมวิธี**ดังกล่าวได้ประกอบกิจการหรือมีเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อประกอบกิจการดังกล่าว**โดยสุจริตก่อนวันยื่นขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร โดยผู้ผลิตหรือผู้ใช้กรรมวิธีไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ถึงการจดทะเบียนนั้น...**

(๓) การ**เตรียมยา**เฉพาะรายตามใบสั่งแพทย์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะ รวมทั้งการกระทำต่อผลิตภัณฑ์ยาดังกล่าว

(๔) การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับการ**ขอขึ้นทะเบียนยา** โดยผู้ขอมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิต จำหน่าย หรือนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์ยาตามสิทธิบัตรหลังจากสิทธิบัตรดังกล่าวสิ้นอายุลง

(๕) การใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นการประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรที่เกี่ยวกับ**ตัวเรือ** เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อื่นของเรือของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ในกรณีที่เรือดังกล่าวได้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวหรือโดยอุบัติเหตุ และจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ดังกล่าวกับเรือนั้น

(๖) การใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นการประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรที่เกี่ยวกับการสร้างการทำงาน หรืออุปกรณ์อื่นของ**อากาศยาน** หรือยานพาหนะของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ในกรณีที่อากาศยานหรือยานพาหนะดังกล่าวได้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวหรือโดยอุบัติเหตุ

(๗) การใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตร หากผู้ทรงสิทธิบัตร**ได้อนุญาต หรือยินยอมให้ผลิต หรือขาย**ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวแล้ว

☞ **การฝ่าฝืนมีโทษจำคุกตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตรฯ มาตรา 85**

☞ **สิทธิบัตรต่างๆ ที่ออกโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติสิทธิบัตรฯ สามารถเพิกถอนได้ ตามมาตรา 54**

สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหมดอายุแล้วจะมีผลอย่างไรต่อไปบ้าง

1.สิทธิบัตรการประดิษฐ์ มีอายุการคุ้มครอง 20 ปี
2.อนุสิทธิบัตร มีอายุการคุ้มครอง 6 ปี ต่ออายุได้ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ปี รวมเป็น 10 ปี
3.สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ มีอายุการคุ้มครอง 10 ปี

สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่หมดอายุแล้วถือว่า **“สิ้นสุดความเป็นเจ้าของ”** และบุคคลอื่นสามารถนำสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหมดอายุแล้วมาใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย

เหตุผลที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรต้องมีวันหมดอายุ**เพราะกฎหมายไม่ต้องการให้บุคคลใดผูกขาดเทคโนโลยีเพียงผู้เดียวนานเกินไป**จะทำให้ประเทศชาติไม่ได้รับการพัฒนาและประชาชนจะไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนั้นในราคาที่ไม่แพง นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้มีการคิดค้นต่อยอดเทคโนโลยีไปเรื่อยๆ

ข้อถือสิทธิคืออะไร

ข้อถือสิทธิ เป็นส่วนสำคัญของคำขอรับสิทธิบัตรที่ผู้ขอ มีความจำเป็นจะต้องระบุถึงขอบเขตของสิทธิที่ประสงค์ที่จะขอรับความคุ้มครอง ซึ่งแสดงสาระสำคัญของการประดิษฐ์และขอบเขตการสงวนสิทธิห้ามมิให้บุคคลอื่นแสวงหาประโยชน์จากการประดิษฐ์หรือการละเมิดสิทธิบัตรของผู้ทรงสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

ข้อถือสิทธิจะต้องมีการระบุข้อความไว้อย่าง "ชัดแจ้งและรัดกุม " พอจะสรุปความหมายได้ว่า

1 ลักษณะของถ้อยคำที่ใช้

ห้ามใช้ถ้อยคำที่มีความหมายคลุมเครือ หรือถ้อยคำที่เป็นทางเลือกแบบกว้าง เช่น ระบุว่าส่วนประกอบส่วนหนึ่งของการประดิษฐ์นั้น ทำมาจากโลหะ หรือสิ่งที่คล้ายคลึงกัน ย่อมแสดงความไม่ชัดเจนเพราะสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับโลหะมีมากมาย

2 การบรรยายหรืออธิบายสาระสำคัญการประดิษฐ์

จะต้องระบุสาระสำคัญที่ผู้ขอมีความประสงค์ที่จะขอรับความคุ้มครองโดยชัดแจ้งรัดกุม และสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์

3 วิธีการของการแยกและจัดลำดับ

การแยกข้อถือสิทธิออกเป็นหลายข้อนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของการประดิษฐ์ว่ามีองค์ประกอบหรือโครงสร้างที่ซับซ้อนหรือไม่ ถ้าเป็นการประดิษฐ์ที่ไม่ซับซ้อนก็ไม่ควรแยกข้อถือสิทธิเป็นหลายข้อ เพราะจะทำให้ขาดความชัดแจ้งและรัดกุม ในทางกลับกันถ้าเป็นการประดิษฐ์ที่ซับซ้อนมากหากไม่แยกข้อถือสิทธิออกเป็นหลายข้อ ก็จะทำให้ขาดความชัดแจ้งและรัดกุมเช่นเดียวกัน

ตัวอย่างข้อถือสิทธิ

ข้อถือสิทธิ

1. กรรมวิธีผลิตผลิตภัณฑ์น้ำส้มสายชูจากน้ำเชื่อมที่ผ่านการแช่อิ่มผลไม้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ก. การเตรียมหัวเชื้อยีสต์เริ่มต้น (Starter)

นำน้ำเชื่อมหลังจากผ่านการแช่อิ่มผลไม้ มาปรับปริมาณน้ำตาลให้อยู่ในช่วง 10-15 องศาบริกซ์โดยใช้น้ำและปรับพีเอชให้อยู่ในช่วง 4-6 ด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ใส่ลงในภาชนะปิดและนำไปฆ่าเชื้อที่ 100-120 องศาเซลเซียส รอให้เย็น จากนั้นใส่เชื้อแซคคาโรไมซีส ซีรีวิซิอี (*Saccharomyces cerevisiae*) สายพันธุ์เบอร์การดี (Burgardy) ปริมาณ 10^5- 10^8 โคโลนีต่อมิลลิลิตร (CFU/ml) ลงไป ปิดผ่าภาชนะ นำไปเขย่า ในขั้นตอนนี้จะได้หัวเชื้อยีสต์เริ่มต้นสำหรับนำมาผลิตไวน์

ข. การผลิตไวน์

นำน้ำเชื่อมหลังจากแช่อิ่มผลไม้มาทำการปรับให้ได้ค่าปริมาณน้ำตาลอยู่ในช่วง 20-30 องศาบริกซ์ และนำมาปรับพีเอชให้อยู่ในช่วง 4-6 ด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ หลังจากนั้นเติมโพแทสเซียมเมตาไบซัลไฟต์ (KMS) ปริมาณ 0.15-0.30 กรัม/ลิตร ทิ้งไว้ 24-30 ชั่วโมง จากนั้นจึงเติมหัวเชื้อยีสต์ที่ได้จาก ก. ลงไป 5-10 เปอร์เซ็นต์ ปิดภาชนะ และบ่มไว้ที่อุณหภูมิ 25-30 องศาเซลเซียสเป็นระยะเวลา 180-200 ชั่วโมง สำหรับผลิตไวน์ เมื่อครบกำหนดนำมากรองผ่านแผ่นเมมเบรนแล้วนำมาฆ่าเชื้อหลังจากนั้นทำให้เย็นโดยทันที แล้วจึงบรรจุในภาชนะที่ผ่านการฆ่าเชื้อมาแล้วปิดผนึก ในขั้นตอนนี้จะได้ผลิตภัณฑ์ไวน์

ค. การเตรียมหัวเชื้ออะซีโตแบคเตอร์ อะซีโตเริ่มต้น (Starter)

นำน้ำมะพร้าวกรองเอาตะกอนออก ใส่ลงในภาชนะปิด และนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ รอให้เย็น จากนั้นเชื้อเชื้ออะซีโตแบคเตอร์ อะซีโต (*Acetobacter aceti*) ลงไป ปิดฝาภาชนะ นำไปเขย่า ในขั้นตอนนี้จะได้หัวเชื้ออะซีโตแบคเตอร์ อะซีโตเริ่มต้นสำหรับนำมาผลิตน้ำส้มสายชู

ง. การผลิตน้ำส้มสายชู

นำไวน์ที่ผลิตได้จากข้อ ข. มาเติมหัวเชื้ออะซีโตแบคเตอร์ อะซีโต (*Acetobacter aceti*) ลงไปในภาชนะ ปิดปากภาชนะ เจาะรูบนฝาปิดภาชนะ เมื่อครบกำหนดนำมากรองผ่านแผ่นเมมเบรนแล้วนำมาฆ่าเชื้อ หลังจากนั้นทำให้เย็นโดยทันที แล้วจึงบรรจุในขวดที่ผ่านการฆ่าเชื้อมาแล้วปิดผนึก ในขั้นตอนนี้จะได้ผลิตภัณฑ์น้ำส้มสายชู